

Tájékoztató

a 2020. évi családi kedvezmény érvényesítését kérő adóelőleg-nyilatkozathoz

Tisztelt Adózó! Ha Ön igényli, hogy a **munkáltatója**, vagy összevonás alá eső **rendszeres jövedelmet juttató kifizetője** az Ön járandóságaiból a családi kedvezmény figyelembevételével vonja le az adóelőleget, ezt a nyilatkozatot két példányban töltsse ki és adja át munkáltatójának, kifizetőjének. Mielőtt a nyilatkozatot leadná, a nyilatkozat II. Blokkját az Ön házastársának (kedvezményre jogosult élettársának) is ki kell töltenie. A bejegyzett élettársi kapcsolatról, az ezzel összefüggő, valamint az élettársi viszony igazolásának megkönnyítéséhez szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Békvtv.) 3. § (1) bekezdése alapján a házastársakra vonatkozó rendelkezéseket a bejegyzett élettársakra is alkalmazni kell, ezért a **házastárs kifejezés alatt a továbbiakban a bejegyzett élettársat is érteni kell.**

Az adóelőleg-nyilatkozat nem kizárólag munkáltató számára adható, hanem olyan kifizető felé is, aki összevonás alá eső rendszeres jövedelmet juttat. Ilyennek kell tekinteni különösen a havi, heti bért, munkadíjat, tiszteletdíjat, személyes közreműködés ellenértékét, egyéb juttatást. Ilyen kifizetőnek minősül például az a megbízó, aki rendszeresen juttat megbízási szerződés alapján díjat a magánszemélynek. Az adóelőleg megállapítása szempontjából munkáltatónak kell tekinteni azt, aki bért fizet ki, illetve a társaság tevékenységében személyesen közreműködő tag tekintetében a társas vállalkozást. Bérnek minősül a munkabér, de az adóköteles társadalombiztosítási ellátás, például a gyermekgondozási díj is, így a kedvezmény azzal szemben is érvényesíthető.

A munkáltató (a kifizető) a nyilatkozatban foglaltakat az adóéven belül az átadást követő kifizetéseknél veszi figyelembe. A nyilatkozat tartalmát érintő bármely **változás esetén Ön köteles haladéktalanul új nyilatkozatot tenni**, vagy a korábbi nyilatkozatot visszavonni. **Nem kell új nyilatkozatot tenni**, ha az adóévben a magánszemély a **családi kedvezményt már a magzatra tekintettel is érvényesítette**. A nyilatkozat egyik példányát a munkáltatónak, másik példányát pedig Önnek kell az adóbevallás elkészítéséhez szükséges bizonylatokkal együtt az elévülésig, azaz 5 évig megőriznie.

Az adóelőleg megállapítása során a családi kedvezményt a jogosultnak minősülő házastársak, élettársak – az összeg vagy a kedvezményezett eltartottak számának felosztásával – **közösen is igénybe vehetik**. Ha a családi kedvezményre ugyanazon kedvezményezett eltartott után több magánszemély jogosult, illetve, ha a magánszemélyek a családi kedvezményt közösen veszik igénybe, akkor a jogosultaknak a nyilatkozatot közösen kell megtenniük.

Figyelmeztetés: Amennyiben Ön a nyilatkozattételkor fennálló körülmények ellenére a családi kedvezmény érvényesítését jogalap nélkül kéri, aminek következtében az adóbevallása alapján 10 ezer forintot meghaladó befizetési különbözet mutatkozik, a befizetési különbözet 12 százalékát különbözeti-bírsággként kell megfizetnie.

Jogosultság a családi kedvezményre

A családi kedvezmény – a feltételek fennállása esetén – **az Ön összevont adóalapját csökkenti**. Abban az esetben, ha Ön e nyilatkozattal kéri a családi kedvezmény érvényesítését, a kedvezmény az adóelőleg alapját – és ezért a munkáltatójától, kifizetőjétől származó adóévi jövedelmeiből fizetendő adóelőleg összegét is – csökkenti.

A családi kedvezmény – az eltartottak számától függően – **kedvezményezett eltartottanként és jogosultsági hónaponként egy eltartott esetén 66 670 forint, kettő eltartott esetén 133 330 forint, három vagy annál több eltartott esetén 220 000 forint.**

A családi kedvezmény a gyakorlatban azt jelenti, hogy egy eltartott esetén havonta és kedvezményezett eltartottanként 10 ezer forinttal, két eltartott esetén 20 ezer forinttal három vagy több eltartott esetén havonta és kedvezményezett eltartottanként 33 ezer forinttal magasabb összegű nettó kereset áll a családok rendelkezésére.

A családi kedvezmény érvényesítésére jogosult

- az a magánszemély, aki jogosult a családi pótlékra. Családi pótlékra az élettársakként együtt élő vér szerinti szülők is jogosultak, továbbá a *családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény* (a továbbiakban: Cst.) jogosultnak tekinti azt a szülővel együtt élő élettársat is, aki az érintett gyermekkel közös lakó vagy tartózkodási hellyel rendelkezik és a szülővel élettársként legalább 1 éve szerepel az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásában, vagy a szülővel fennálló élettársi kapcsolatát az ellátás megállapítására irányuló kérelmet legalább egy évvel megelőzően kiállított közokirattal igazolja (jogosultság jogcímeiként nekik is a „4” jogcímkódot kell szerepeltetniük);
- a gyermeküket jogerős bírósági döntés, egyezség, közös nyilatkozat alapján időszakonként felváltva gondozó szülők a Cst. alapján 50-50 százalékban jogosultak a családi pótlékra (közös felügyelet). A Cst. nem köti bírósági döntéshez, egyezséghez a családi pótlékra való jogosultságot, elegendő, ha a

felek erre vonatkozóan közös nyilatkozatot tesznek a folyósító szerv felé. A közös felügyelet alatt álló gyermekekre tekintettel a szülők a családi kedvezményre is 50-50 százalékos arányban jogosultak, tehát saját eltartottaik számától függően 33 335 (a 66 670 fele), 66 665 (a 133 330 fele), vagy 110 000 (a 220 000 fele) forintot érvényesíthetnek a felváltva gondozott gyermek után. A kedvezményt azonban egymás között nem érvényesíthetik közösen, viszont a (jelenlegi) házastársukkal a rájuk vonatkozó kedvezményt közösen is igénybe vehetik;

- a jogosulttal közös háztartásban élő, családi pótlékra nem jogosult házastársa. Év közben is érvényesítheti a családi kedvezményt az a magánszemély, aki nem jogosult ugyan családi pótlékra, de az arra jogosult házastársával közös háztartásban él. (Abban az esetben például, ha a házastársak közül csak az egyik minősül nevelőszülőnek, a vonatkozó szabályok alapján csak ő jogosult családi pótlékra, viszont házastársa is jogosult arra, hogy adóelőleg-nyilatkozatot tegyen a nevelt gyermek(ek) után járó családi kedvezmény érvényesítésére);
- a várandós nő és a vele közös háztartásban élő házastársa;
- a családi pótlékra saját jogán jogosult gyermek, továbbá a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély. Esetükben saját maga vagy a vele közös háztartásban élő hozzátartozói közül közös döntéssel kiválasztott magánszemély minősül jogosultnak azzal, hogy hozzátartozónak kell tekinteni a gyermek szüleinek hozzátartozóit is (így pl. egy elhunyt szülő testvére is érvényesítheti a kedvezményt a vele közös háztartásban élő árván maradt gyermek után);
- az a magánszemély is, aki bármely külföldi állam jogszabálya alapján családi pótlékra, rokkantsági járadékra, vagy más hasonló ellátásra jogosult. Természetesen a többi feltételnek ilyenkor is teljesülnie kell (ld. a kedvezményezett eltartotknál!).

Amennyiben a családi kedvezményre több magánszemély jogosult, mindenképpen közös nyilatkozatot kell tenniük akkor is, ha a kedvezményt teljes egészében kizárólag a jogosultak egyike érvényesíti. A közös nyilatkozat megtételének kötelezettsége nem vonatkozik a felváltva gondozott gyermek vér szerinti szüleire, mert ők a kedvezmény 50-50 százalékát a másik születtől függetlenül érvényesíthetik. Amennyiben a rájuk eső kedvezményt jelenlegi házastársukkal közösen érvényesítik, úgy természetesen nekik közös nyilatkozatot kell tenniük.

Kedvezményezett eltartott

- akire tekintettel a magánszemély belföldön családi pótlékra jogosult,
- aki a családi pótlékra saját jogán jogosult,
- a rokkantsági járadékban részesülő személy,
- a magzat (a fogantatás 91. napjától a világra jöttét megelőző hónapig az erről szóló orvosi igazolás alapján),
- a bíróság döntése, egyezség, a családi pótlék folyósítójánál tett közös nyilatkozat alapján közösen felügyelt gyermek mindkét szülőnél, valamint a szülők házastársainál is.

Amennyiben a magánszemély azért érvényesíthet családi kedvezményt, mert külföldi állam jogszabálya alapján ott jogosult családi pótlékra, rokkantsági járadékra, vagy más hasonló ellátásra, kedvezményezett eltartotként azt a magánszemélyt (gyermeket) veheti figyelembe, akire tekintettel a Cst. megfelelő alkalmazásával a családi pótlékra való jogosultsága megállapítható lenne.

Eltartott

- a kedvezményezett eltartott,
- az, aki a Cst. szerint a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából figyelembe vehető vagy figyelembe vehető lenne, akkor is, ha a kedvezményezett eltartott után
 - nem családi pótlékot állapítanak meg (pl. rokkantsági járadékot folyósítanak),
 - családi pótlékot nem állapítanak meg (pl. magzat esetében),
 - vagy a családi pótlék összegét a gyermekek száma nem befolyásolja (pl. tartósan beteg gyermek után járó emelt összegű családi pótlék esetében);

Példa: Egy családban négyen élnek: apa, anya, a nappali tagozatos egyetemista fiúk és az apa húga, aki rokkantsági járadékot kap. A rokkantsági járadékban részesülő személy után a testvére (az apa) veszi igénybe a családi kedvezményt.

Miután az egyetemista is eltartottnak minősül, azaz a családban az eltartottak száma két fő. Erre tekintettel a rokkantsági járadékban részesülő személy után havi 133 330 forint családi kedvezményt érvényesíthet az apa.

A családi járulékkedvezmény

A magánszemély az őt megillető családi kedvezményt a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 5. §-a szerinti biztosítottként fizetendő természetbeni egészségbiztosítási járulékkal, pénzbeli egészségbiztosítási járulékkal, nyugdíjjárulékkal szemben is elszámolhatja abban az esetben, ha azt a személyi jövedelemadó-alappal (adóelőleg-alappal) szemben nem lehetett teljes összegben érvényesíteni. A családi járulékkedvezmény összege egyenlő a családi kedvezmény adóalappal (adóelőleg-alappal) szemben nem érvényesített részének 15 százalékaival, de legfeljebb az egészségbiztosítási járulék és nyugdíjjárulék együttes összegével. A munkaerő-piaci járulékkal szemben tehát nem lehet kedvezményt érvényesíteni. A családi járulékkedvezményt a munkáltató (kifizető) automatikusan figyelembe veszi, ha a magánszemély a családi kedvezmény érvényesítéséről nyilatkozik. A magánszemély azonban kérheti, hogy járulékkedvezményt a munkáltató (kifizető) ne érvényesítsen, és a családi kedvezményre jogosító keretből csak azt az összeget számolja el, ami a személyi jövedelemadó előlegének terhére érvényesíthető.

Például, ha az egyedülálló magánszemély 3 kiskorú gyermekére tekintettel kéri a családi kedvezmény igénybevételét, akkor havonta háromszor 220 000 forint, együttesen 660 000 forint családi kedvezményt érvényesíthet. Ha ez a magánszemély egy hónapban 350 ezer forint bérben részesül, a munkáltató a 660 000 forintnak a bért meghaladó részét, azaz 310 000 forintot fordít át járulékkedvezményre. Ezért a munkáltató az adott hónapban a 310 000 forint 15 százalékaának megfelelő összeget, azaz 46 500 forintot vesz figyelembe járulékkedvezményként, ezt az összeget nem vonja le járulékként a magánszemély béréből.

A járulékkedvezmény elszámolásakor is fokozott figyelemmel kell eljárni! Ha a magánszemély jogosulatlanul veszi igénybe a családi járulékkedvezményt, akkor is felmerülhet a 12 százalékos különbözeti-bírság fizetési kötelezettség.

Az adóelőleg-nyilatkozat

Az I. Blokkhoz: Ön ebben a blokkban nyilatkozik munkáltatójának (kifizetőjének) az érvényesíteni kívánt családi kedvezményről, valamint itt kell részleteznie az eltartottak, kedvezményezett eltartottak adatait is.

Az 1. ponthoz: Az eltartottak neve mellett az **eltartotti minőséget** (azaz, hogy miként kell őt a családi kedvezmény számításánál figyelembe venni) külön kódokkában kell jelölni. Magzat esetén név helyett a „magzat” elnevezést tüntesse fel, kedvezményezett eltartottként „1” kóddal jelölve őt! A magzat(ok) a várandósság orvosi igazolása alapján a fogantatástól számított 91. nap hónapjától az élve születés napját megelőző hónappal bezárólag vehető(k) figyelembe. Az orvosi igazolást a nyilatkozathoz nem kell csatolni, de 5 évig meg kell azt őrizni.

Az eltartottak neve mellett az alábbi eltartotti minőséget jelölő kódok közül a megfelelőt kell szerepeltetni:

- „1” kód – Kedvezményezett eltartott
- „2” kód – Eltartott
- „3” kód – Felváltva gondozott gyermek
- „0” kód – Kedvezménybe nem számító

Akkor kell valakit kedvezménybe nem számítóként („0” kóddal) szerepeltetni, ha az eredetileg adott nyilatkozatban őt eltartottként, vagy kedvezményezett eltartottként tüntették fel, azonban olyan változás következik be az eltartotti minőségében, mely alapján őt a családi kedvezmény szempontjából a jövőben nem kell figyelembe venni. Annak érdekében azonban, hogy a munkáltatónak tudomása legyen a valós helyzetről, azaz a kérdéses magánszemély milyen időponttól esik ki az eltartottak közül, a változás időpontját mindenképpen meg jelölnie, valamint a kedvezményből kieső személyt is szerepeltetnie kell „0” kóddal a módosított nyilatkozatában.

Az összes eltartott nevét, adóazonosító jelét meg kell adni (kivéve a magzatét), **adóazonosító jel hiányában nyilatkozat nem adható.** Az eltartottak mellett meg kell jelölni, hogy adott eltartott után a nyilatkozatot adó magánszemély milyen jogcímen jogosult a kedvezmény érvényesítésére.

Jogosultsági jogcímek:

- „4” kód – Gyermek után családi pótlékra jogosult, vagy ilyen jogosulttal közös háztartásban élő házastárs
- „5” kód – Családi pótlékra saját jogán jogosult, vagy ilyen jogosulttal közös háztartásban élő hozzátartozó (ideértve a gyermek szüleinek hozzátartozóit is)
- „6” kód – Rokkantsági járadékban részesülő vagy ilyen jogosulttal közös háztartásban élő hozzátartozó (ideértve a gyermek szüleinek hozzátartozóit is)

- „7” kód – Várandós nő vagy vele közös háztartásban élő házastársa

Változás időpontja

Amennyiben Önnél év közben az adóelőleg-nyilatkozatán feltüntetett adatokat érintően olyan változás következik be, amely szükségessé teszi az adóelőleg-nyilatkozat módosítását, akkor az ugyanazon munkáltatóhoz tett nyilatkozaton a „Módosított nyilatkozat” jelölésre szolgáló négyzetben ezt X-szel kell jelölnie.

A módosított nyilatkozatban megjelölt változás szerinti családi kedvezmény legkorábban a nyilatkozattétel keltét követő bérszámfejtés alkalmával vehető figyelembe, függetlenül attól, hogy egy korábbi dátumot jelöltek meg változás bekövetkezésének időpontjaként. A változás időpontjának megjelölése azt a célt szolgálja, hogy a munkáltató a valóságnak megfelelő adatot tudjon szolgáltatni a '08-as bevallásában arról, hogy Ön mely eltartottak után, milyen jogcímen és mikortól jogosult (vagy a mikortól nem jogosult) családi kedvezményre. Nem jelent azonban kötelezettséget a munkáltató számára az, hogy a változás időpontjára visszamenően rendezze a családi kedvezményt, ha Ön nem a változás bekövetkezésének hónapjában, hanem egy később időpontban módosítja adóelőleg-nyilatkozatát.

A 2. pontban kérjük, jelölje az arra szolgáló négyzetben X-szel, hogy a családi kedvezményt egyedül, vagy jogosultnak minősülő házastársával, élettársával közösen kívánja érvényesíteni.

A 3. ponthoz: Ön csak akkor érvényesíthet a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény szerinti családi kedvezményt, ha azonos vagy hasonló **kedvezményt** ugyanarra az időszakra **a másik államban**, ahol az önálló, nem önálló tevékenységből, nyugdíjból származó jövedelme megadóztatható – figyelemmel a kettős adóztatás elkerüléséről szóló nemzetközi egyezmények rendelkezéseire is – **nem vett és nem is vesz igénybe**.

További feltétel vonatkozik a külföldi adóügyi illetőségű magánszemélyre. A kedvezmény Magyarországon történő érvényesítéséhez az is szükséges, hogy az előzőekben említettek szerinti jövedelmének **legalább 75 százalék**a Magyarországon essen **adókötelezettség** alá. **Amennyiben Ön külföldi, a külföldi magánszemélyek kiegészítő nyilatkozatát is ki kell töltenie a családi kedvezmény igénybevételéhez! Adóazonosító jel megadása ebben az esetben is szükséges.**

A 4. ponthoz: Ön e pontban kérheti munkáltatóját, hogy az alább megjelölt családi kedvezményt kizárólag a személyi jövedelemadó-előleg alapjával szemben vegye figyelembe. Ha e nyilatkozatot megteszi, úgy a munkáltató nem fogja alkalmazni a járulékkedvezményt még akkor sem, ha az 5. pontban megjelölt családi kedvezmény teljes összegű igénybevételére az Ön adóelőleg-alapja nem nyújt fedezetet.

Az 5. pontban nyilatkozik arról, hogy a családi kedvezmény érvényesítését kéri munkáltatójától. Az érvényesíteni kívánt családi kedvezményt meghatározhatja mind az összeg [a] sor], mind a kedvezményezett eltartottak számának [b] sor] megjelölésével. Ha a megjelölt összeg, vagy a feltüntetett kedvezményezett eltartottak száma alapján járó összeg magasabb, mint az Ön részére kifizetett jövedelem (például munkabér), úgy a különbözetet a kifizető járulékkedvezményként veszi figyelembe feltéve, hogy Ön biztosított és nem tett nyilatkozatot a 4. pontban.

Amennyiben a nyilatkozat a) sorában a kedvezményezett eltartottak száma alapján kiszámítható családi kedvezmény maximális összegénél kisebb összeget, vagy b) sorában a kedvezményezett eltartottak számánál kisebb számot jelöl meg, a fennmaradó kedvezményt jogosultnak minősülő házastársa, élettársa ugyancsak a munkáltatójának adott nyilatkozattal (amelyben ezt a blokkot ő tölti ki) érvényesítheti.

A II. Blokkhoz: A sorokat az Ön házastársa vagy élettársa adataival kell kitölteni, ha közös nyilatkozatot kell tenniük. Ha a házastársának, élettársának van adóelőleget megállapító munkáltatója, rendszeres bevételt juttató kifizetője, akkor itt kell feltüntetni annak megnevezését, adószámát.

Nem kell közös nyilatkozatot tenni azzal a volt házastárssal, élettárssal, aki a felváltva gondozott gyermekükre tekintettel érvényesíti az 50-50 százalékos kedvezményt.

A III. Blokkhoz: Ezt az Ön munkáltatójának (kifizetőjének) kell kitöltenie.